SOSYAL BİLİMLER TESTİ

1. Bu testte sırasıyla, Tarih (1-5), Coğrafya (6-10), Felsefe (11-15), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (16-20), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe (21-25) alanlarına ait toplam 25 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Asya Hun Devleti'nin dağılmasının ardından Hunlar, batıya doğru yayılmaya başlamış ve Karadeniz'in kuzeyinde bulunan Germen kavimlerini batıya doğru itmişlerdir. Kavimler Göçü adı verilen bu süreçte Hunlar Avrupa siyasetinde etkin hâle gelirken ikiye ayrılan Roma İmparatorluğu önemli sorunlarla karşı karşıya kalmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Kavimler Göçü'nün sonuçlarından biri olarak gösterilemez?

A) Türk kültürü Avrupa'da yayılmıştır.

B) Avrupa'nın etnik yapısı değişmiştir.

C) Roma İmparatorluğu güç kaybetmeye başlamıştır.

D) Bilim ve teknikte önemli gelişmeler yaşanmıştır.

E) Avrupa'da siyasi dengeler değişmiştir.

2. Gazneli Mahmut, Abbasi halifesini Büveyhoğullarının baskısından kurtarmış ve bu hizmetine karşılık olarak Abbasi halifesinden Sultan unvanını almıştır.

Bu bilgiyle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Gazneli Mahmut'un İslam dünyasının önemli bir siyasi gücü olduğuna

B) Abbasi halifesinin siyasi yetkilerini Gazneli Mahmut'a bıraktığına

C) Türkler arasında İslamiyetin hızla yayıldığına

D) İslam dünyasında mezhep çatışmalarının son bulduğuna

E) Gazneli Mahmut'un İslam dünyasında siyasi birliği sağladığına

3. Tarih öğretmeni Nil'e ödev olarak Divanıhümayun konusunu vermiştir. Nil hazırladığı ödevde Divanıhümayunun görevlerinden beşini yazmış ancak öğretmeni bunlardan birinin yanlış olduğunu belirtmiştir.

Buna göre öğretmenin, Nil'in ödevinde yanlış olduğunu belirttiği görev aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şikâyetlerin dinlenmesi

B) Savaşa ve barışa karar verilmesi

C) Önemli davaların görülmesi

D) Veliahtın belirlenmesi

E) Elçilerin kabul edilmesi

4. Son Osmanlı Mebusan Meclisinden gelen üyelerden ve yeni seçilmiş mebuslardan oluşan Birinci TBMM, bir taraftan kurtuluş mücadelesi verirken diğer taraftan da bağımsız bir devletin temellerini atmıştır. Bu meclisteki vekiller farklı zümrelere ait, farklı meslek ve düşüncelere sahipti. Hükûmet üyelerini seçen Meclis; yasama, yürütme ve yargı yetkisini de kullanmaktaydı.

Buna göre Birinci TBMM ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

A) İnkılap çalışmalarına öncelik verdiğine

B) Olağanüstü koşullarda toplandığına

C) Kuvvetler birliği ilkesini benimsediğine

D) Meclis hükûmeti sisteminin uygulandığına

E) Toplumdaki çeşitliliği yansıttığına

5. Atatürk, “Bize milliyetçi derler, fakat biz öyle bir milliyetçiyiz ki, bizimle iş birliği eden bütün milletlere hürmet ve riayet ederiz. Bizim milliyetçiliğimiz bencil ve mağrurane milliyetçilik değildir.” demiştir.

Buna göre Atatürk milliyetçiliği,

I. Başka milletlerin düşmanlığına dayanmaz.
II. İnsan ve millet onuruna değer verir.
III. Türk milletini üstün tutar.

yargılarından hangilerini bünyesinde barındırır?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

6. Aşağıdaki grafikte Beşerî Coğrafya’nın bazı alt dalları gösterilmiştir.

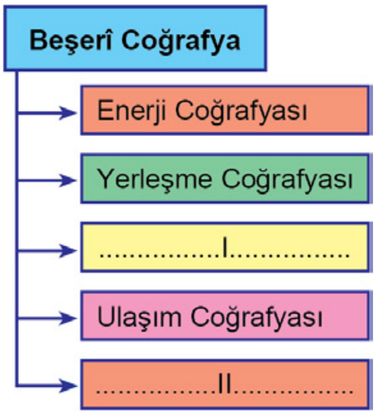

Bu grafikte numaralandırılarak boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

I	II
A) Nüfus Coğrafyası	Siyasi Coğrafya
B) Bitki Coğrafyası	Nüfus Coğrafyası
C) Turizm Coğrafyası	Bitki Coğrafyası
D) Siyasi Coğrafya	Toprak Coğrafyası
E) Toprak Coğrafyası	Turizm Coğrafyası

7. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

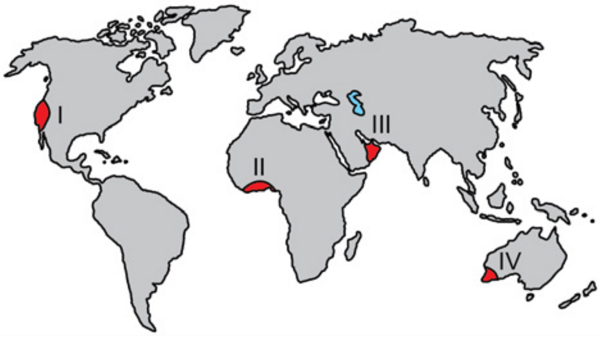

Bu alanların hangilerinde iklime bağlı olarak benzer bitki topluluklarına rastlanır?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

8. Bir ülkenin istatistik kurumu tarafından yayımlanan raporunda, ülke nüfusunun ortalama yaşının 17 olduğu belirtilmiştir.

Bu ülkenin nüfusuyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Doğum oranının yüksek olduğu

B) Yaşlı nüfus oranının yüksek olduğu

C) Ölüm oranının düşük olduğu

D) Gelişmiş bir ülke olduğu

E) Eğitim seviyesinin yüksek olduğu

9. Birleşmiş Milletler tarafından çeşitli nüfus istatistikleri yayımlanmaktadır. Bu istatistiklerden biri de ülkelerin Doğumda Beklenen Yaşam Süreleri ile ilgili olanıdır. Bu süre çeşitli ülkelerdeki bireylerin ortalama yaşam sürelerini gösterir.

Aşağıda bir bölümü gösterilen harita, bazı ülkelerin 2020-2025 dönemi için Erkeklerde Doğumda Beklenen Yaşam Sürelerine göre renklendirilmiştir.

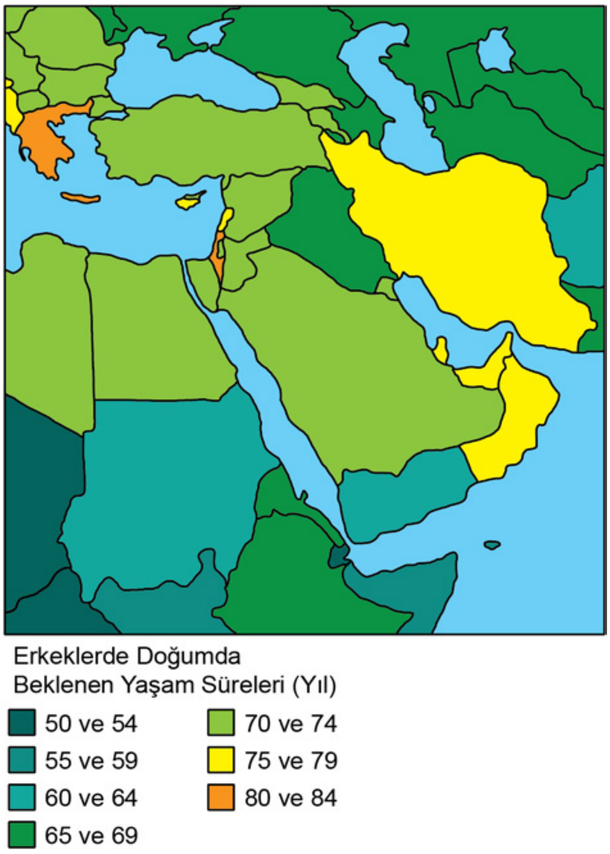

Buna göre aşağıdakilerden hangisi “Erkeklerde Doğumda Beklenen Yaşam Süresi**”nin 75-79 yıl olacağı tahmin edilen ülkelerden biridir?**

A) Irak B) Mısır C) Umman

D) Suriye E) Kuveyt

10. Büyük depremlerin her zaman olmasa da başka doğal afetleri tetikleyebildiği bilinmektedir.

Aşağıdaki doğal afetlerden hangisinin oluşumunda depremin böyle bir etkisi bulunmaz?

A) Heyelan B) Tsunami C) Çığ

D) Erozyon E) Kaya düşmesi

11. Kimileri felsefenin çözümsüz meseleler ile soyut ve yaşamdan kopuk fikirlerden ibaret olduğunu sanır. Hatta bunlar felsefenin "boş konuşma" olduğunu bile söylerler. Yaşamın hızlıca akıp geçtiğine, bu yüzden derin düşünmenin gerekli olmadığına inanırlar. Dahası birtakım önemli konulara kıyısından köşesinden ilişenleri "Felsefe yapma!" diyerek azarladıkları bile olur. Oysa felsefe yapmak, "hayatı doğrudan deneyimleme tavrından" ve "yaşamla yüzleşme" düşüncesinden ayrı tutulamaz. Hatta felsefeyle iç içe olan insan, yaşamın ne olduğunu sorgularken aynı zamanda yaşamın görünen yüzünün ötesine de nüfuz eder.

Bu parçadan felsefeyle ilgili aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılamaz?

A) Var olanın ardındaki gerçeği arar.

B) Bireyin deneyimlerinden bağımsız değildir.

C) Sorunlara genelgeçer soyut çözümler sunar.

D) Herkesin ilgilendiği bir alan değildir.

E) Hayatın özünü ve anlamını sorgular.

12. Bir mağara düşünün. Mahkûmlar, yüzleri mağaranın arka duvarına dönük zincirlenmiş. Ömürleri boyunca orada tutulmuşlar ve başları, duvar dışında hiçbir şey göremeyecek şekilde sabitlenmiş. Arkalarında bir ateş yanmakta ve sırtlarıyla ateş arasında bir yol var. Bu yolda yürüyen insanların gölgeleri mağaranın duvarına vurur; gelip geçenlerden bazıları ellerinde birtakım nesneler taşırlar ve bu nesnelerin gölgeleri de duvara yansır. Mağaranın içindeki mahkûmlar her zaman yalnızca gölgeleri görür. Gölgelerin gerçek şeyler olduklarına inanırlar, ama aslında gerçek şeyleri hiç görmezler.

Bu parçada betimlenen mağara metaforundan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) Gerçekliğin doğası değişmez ve farklı yüzleri bulunmaz.

B) Duyuların yanıltıcılığından kurtulmak için başkalarının yardımına ihtiyaç duyarız.

C) Aklın çalışma ilkelerini duyulardan gelen veriler belirler.

D) Duyuların kullanımı hakikate ulaşmak için bir ön koşuldur.

E) Duyular aracılığıyla bildiklerimiz tümüyle bir yanılsama olabilir.

13. Levinas’a göre kişinin kendisi hakkındaki endişelerinden doğan eylemler ahlaki değerlendirme kapsamına girmez. Örneğin acıktığımda karnımı doyurmam sadece kendimi koruma içgüdümden kaynaklanır. Ama aynı endişeyi başka bir insana yöneltmek, örneğin aç bir çocuğu, misafiri ya da yabancıyı doyurmak, ona önem vermek ahlaki bir davranıştır. Benzer şekilde “kendime yardım etmem” bencillik ya da açgözlülükle ilgili olabilecekken, başkalarına yardım etmem her zaman ahlaki bir anlam çağrıştırır. Bu yüzden Levinas’a göre ahlak kavramı, kendimizin dışında, başka birisinin ya da birilerinin olduğunu kabul etmeyi zorunlu olarak içerir.

Buna göre Levinas ahlaki değerlendirmenin amacı olarak aşağıdaki kavramlardan hangisini vurgulamaktadır?

A) Ölçülülük B) Mutluluk C) Sorumluluk

D) Fayda E) Dinginlik

14. Her insanın sağlığını korumak kendi sorumluluğundadır ve kendisine bırakılmalıdır. Bir kişi sağlığını veya mülklerini koruma konusunda ihmalkâr davranırsa devlet özel bir yasayla bu tür bir kimsenin yoksullaşmasını veya hastalanmasını engelleyebilir mi? Kanunlar, mümkün olduğu kadar, vatandaşların mülkiyetinin ve sağlığının başkalarının sahtekârlığı ve şiddeti yüzünden zarar görmemelerini sağlar. Ancak kanunlar, bireyleri mülkiyetlerine ve sağlıklarına yönelik kendi ihmalkârlıklarından korumazlar; çünkü hiç kimse, istesin istemesin, zengin veya sağlıklı olmaya mecbur edilemez.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) Bireyin yaşamında gerekli olan araçlar devlet eliyle dağıtılmalıdır.

B) Devlet sadece bireysel hakların başkaları tarafından ihlali durumunda müdahale etmelidir.

C) Devlet, vatandaşların can ve mal güvenliğini her koşulda sağlamalıdır.

D) Düzenin sağlanması için devlet bütün toplumsal mekanizmalara müdahale eder.

E) Sağlıklı bir toplum ancak bireylerin devlete tam itaati ile gerçekleşir.

15. Ne bilimin kendisi belli bir bilimsel yaklaşımın tekelindedir ne de insanı, doğayı ve de uçsuz bucaksız evreni anlamak için bilim, sahip olduğumuz tek araçtır. Var olanın ve olayların anlaşılıp açıklanması için adına bilimsel diyelim ya da demeyelim sayısız yollar vardır ve iyi ki de vardır. Bu, insana sağlanmış ne büyük bir olanaktır!

Bu parça aşağıdaki yargılardan hangisiyle çelişir?

A) Varlığı kavramada felsefe, sanat ve din bilime alternatif oluşturamazlar.

B) Bir bilimsel yaklaşımın diğerine mutlak üstünlüğü söz konusu değildir.

C) İnsan yaşamını zenginleştirmede tek kaynak bilim değildir.

D) Bilimsel bilginin, diğer bilgi türlerinden bir üstünlüğü yoktur.

E) Bilim aracılığıyla üretilen bilgilere kutsallık atfedilemez.

16.-20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/mezunları cevaplayacaktır.

16. “... O gaybı da, görünen âlemi de bilendir. O, Rahman’dır, Rahîm’dir. O, kendisinden başka hiçbir ilah bulunmayan Allah’tır. O, mülkün gerçek sahibi, kutsal (her türlü eksiklikten uzak), barış ve esenliğin kaynağı, güvenlik veren, gözetip koruyan, mutlak güç sahibi, düzeltip ıslah eden ve dilediğini yaptıran ve büyüklükte eşsiz olan Allah’tır. Allah, onların ortak koştuklarından uzaktır. O, yaratan, yoktan var eden, şekil veren Allah’tır. Güzel isimler O’nundur. Göklerdeki ve yerdeki her şey O’nu tesbih eder. O, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.” (Haşr, 59:22-24)

Bu ayetlerde Allah’ın sıfatlarından hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Kudret B) İlim C) Tekvin

D) Beka E) Vahdaniyet

17. Peygamberler, Allah’ın insanlara iletmek istediği mesajları bildirmek üzere görevlendirilen elçilerdir. Onların görevi Allah’tan aldıkları vahyi insanlara ileterek onları kötülük ve haksızlık gibi davranışlardan uzaklaştırmak, adalet ve eşitlik gibi güzel hasletlerin yaygınlaşmasını sağlamaktır. Bunu da önce kendileri en güzel şekilde uygulayarak insanlara rehberlik etmişlerdir.

Bu parçadan hareketle peygamberler hakkında aşağıdakilerin hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Tebliğ yapmakla sorumludurlar.

B) Vahyi pratiğe dökerler.

C) Allah tarafından seçilmişlerdir.

D) Toplumun ıslahına hizmet ederler.

E) Hata yapmaktan korunmuşlardır.

18. Dar gelirli bir ailenin çocuğu olarak doğan Ali Kemal, tahsilini tamamladıktan sonra ticaretle uğraşmaya başlar ve ticaretten büyük miktarda elde ettiği gelirle hayır işleri yapmak ister.

Ali Kemal’in bu amaçla yaptığı;

I. geçim sıkıntısı çeken babasına gönderdiği paralar,
II. ihtiyaç sahibi çocuklara verdiği eğitim bursları,
III. hayrat olarak yaptırdığı çeşme

yardımlarından hangileri zekât olarak geçerli olabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

19. Osmanlı Dönemi'nde esnafın alacaklarını kaydettiği defterlere zimem defteri denirdi. Bu defterlerde halkın daha sonra ödemek üzere satın aldığı ürünler kaydedilir ve ödendikçe silinirdi. Bu defterler yoluyla çevrede kimin fakir hatta zor durumda olduğu kolaylıkla tespit edilebilirdi. Zenginler bu sayede esnafa gelerek borcu biriken ve ödeme zorluğu çeken kimselerin borcunu öderdi. Bu şekilde zengin, herhangi bir karşılık beklemeden sırf Allah rızası için yardımını gerçekleştirmiş, fakir de kendini minnet altında hissetmemiş olurdu.

Bu uygulamanın <u>öncelikle</u> aşağıdaki olumsuz davranışlardan hangisini engellediği söylenebilir?

A) İsraf B) Nankörlük

C) Haset D) Hırs

E) Gösteriş

20. Hz. Muhammed bir gün kendisine gelen birinin görüşme sırasında aşırı derecede heyecanlandığını görünce “Kardeşim, korkma! Ben de senin gibi annesi kurutulmuş et yiyen bir insanım.” diyerek yanına gelen o kimseyi sakinleştirmiştir.

Hz. Muhammed'in bu davranışı aşağıdaki ahlaki kavramlardan hangisine örnek gösterilebilir?

A) Yumuşak huyluluk
B) Tevazu
C) Fedakârlık
D) Hoşgörü
E) Adil olma

21.-25. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

21. Descartes, Sofist Gorgias’dan beri süregelen kuşkuculuğu eleştirmek amacıyla “Düşünüyorum o hâlde varım.” önermesini geliştirmiştir. Buna göre, her şeyin varlığından hatta bir rüyada olup olmadığımdan bile kuşku duyabilirim. Fakat kuşku duyarken kuşku duyduğumdan ve bu şekilde düşünüyor olduğumdan kuşku duyamam. Dolayısıyla kuşkumun varlığı düşünen bir şey olarak varlığımın kesinliğini ortaya koyar. Bu doğrudan erişilebilinen bir bilgidir.

Bu parçada Descartes bilgi felsefesinin hangi temel sorusuna yanıt aramaktadır?

A) Rüya ve gerçek olan birbirinden nasıl ayrılır?

B) Bilginin sınırı var mıdır?

C) Aşkın bilgiye ulaşılabilir mi?

D) Kesin bilgi olanaklı mıdır?

E) Doğru bilginin ölçütü nedir?

22. La Mettrie’ye göre insanlar ve hayvanlar yaylar kümesinden oluşan birer makineydi. Ancak insan, hayvana göre daha karmaşık bir makineydi ve aralarında eğer bir fark varsa bu fark yayların yerleriyle ilgili olabilirdi. Dolayısıyla La Mettrie için ruh da tüm makinenin ana yayı gibi ele alabileceğimiz bir hareket ilkesi veya bedenin duyarlı bir maddi kısmından ibaretti. Bu sistemin diğer tüm kısımları da sadece beynin bir çeşit işleviydi.

La Mettrie’nin bu görüşlerinden aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) Beden ile ruh insan varoluşunun farklı görünümleridir.

B) Ruh, tek gerçeklik olan maddeye indirgenerek açıklanabilir.

C) Hayvanlardan farklı olarak insanın özü, ölümsüz ruhudur.

D) İnsan, farklı niteliklere sahip iki tözden; madde ve ruhtan oluşur.

E) Bedeni harekete geçiren ruh, tinsel yaşam ilkesidir.

23. MacIntyre'a göre, içinde yaşadığımız modern dünyada ahlak dili endişe verici durumdadır. Bugün sahip olduğumuz şey bütünden kopuk yalnızca parçalardan oluşan bir kavramsal çerçevenin fragmanlarıdır. Temel ifadelerin çoğunu kullanıyoruz ama aslında ahlakın suretine sahibiz. Sahip olduğumuz bölük pörçük fragmanlarla ahlak felsefesi yaparken bu fragmanların anlamlarını buldukları düşünce bütünlüğünü kaybetmiş olduğumuzun farkında bile değiliz. Maalesef, idrakimizi ve ahlak anlayışımızı, tamamen değilse de büyük ölçüde yitirmiş bulunuyoruz.

Bu parçada modern dünyanın ahlak diline yönelik yapılan eleştiri aşağıdakilerden hangisidir?

A) Evrensel değerlere ulaşmak için bir yöntem geliştirilmemektedir.

B) Siyasal eğilimlerin ahlaka etkisi göz ardı edilmektedir.

C) İnanç sistemleri ahlaki değerlendirmelerin dışında bırakılmaktadır.

D) Bireylerin duygu ve düşünceleri dikkate alınmamaktadır.

E) Temel ahlaki değerler ait oldukları bağlamlardan koparılmaktadır.

24. Beğeni yargısı, nesnenin varlığına yönelik öznel bir ilgi içermeyen, kişisel hoşlanma veya hoşlanmama duygusundan arınmış, sadece nesnenin niteliklerini merkeze alan bir yargıdır. Bu demektir ki, hiçbir karşılık gözetmeyen bir seyir, güzelliği görecektir. Güzellik nesnenin taşıdığı bir şeydir. Bu da beğeni yargılarında keyfilik olmadığı anlamına gelir. Hiçbir çıkar gözetmeyen, kavramsız bir beğeni yargısı apriori, genelgeçer, zorunlu bir yargıdır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Güzellik nesneye içkindir.

B) Zevkler ve renkler tartışılmaz.

C) Estetik yargılar göreli değildir.

D) Güzellik öznel değil nesneldir.

E) Güzel ile faydalı farklı şeylerdir.

25. Bir ressam, bir insan figürü çizdiğinde ortaya çıkan resmin güzelliğine şaşarak bakar ve sanki resimdeki figür canlıymış gibi ressamın sanatına ve zekâsına hayran kalırsın. Ancak bu resmin; boya, kalem, el, kâğıt, kudret, ilim ve iradeyle meydana geldiğini, bunların hiçbirinin ressamın yaratmasıyla olmadığını, ilahi bir varlığın yaratması olduğunu bilirsin. Olsa olsa ressamın yaptığı, boya ve kâğıdı bir araya getirmekten ibaretken ona hâlâ bu kadar saygı duyarsın... Hâlbuki asıl sanat, yoktan yaratan, yarattıklarına benzersiz şekiller vererek onları süsleyen eşi benzeri olmayan bir yaratıcının sanatıdır.

Gazali'nin görüşlerini yansıtan bu parçada din felsefesinin aşağıdaki problemlerinden hangisiyle ilgili bir cevap <u>bulunmamaktadır</u>?

A) Tanrı tek midir, çok mudur?

B) Tanrı var mıdır, yok mudur?

C) Tanrı ezelî ebedî midir?

D) Evrenle Tanrı arasındaki ilişki nasıldır?

E) Evren yaratılmış mıdır?

SOSYAL BİLİMLER TESTİ BİTTİ.
TEMEL MATEMATİK TESTİNE GEÇİNİZ.

2019 TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

YKS 1. OTURUM TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

15-06-2019

SOSYAL BİLİMLER TESTİ

1. D
2. A
3. D
4. A
5. C
6. A
7. B
8. A
9. C
10. D
11. C
12. E
13. C
14. B
15. A
16. D
17. E
18. B
19. E
20. B
21. D
22. B
23. E
24. B
25. C